# HÍRMONDÓ

*A Nyíregyházi Evangélikus Gyülekezet hírei*


**„Megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek!” (Titusz 2,11)**


**XX. évf. 12. szám**
**2011. december**


## „A FA ALATT DŐL EL A KARÁCSONY!”(?)

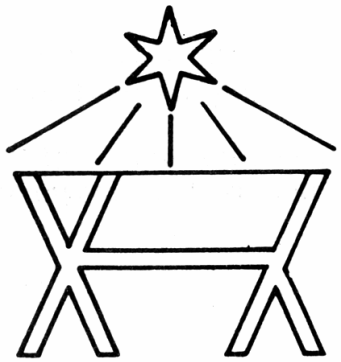

Néhány nappal ezelőtt olvastam egy óriásplakáton magát hirdető cég karácsonyi reklámszlogenjét. Korunk marketinges jelszavaira épülő ünnepeinket, az ünneplőket minden oldalról bombázzák, próbálják elérni a szeretetre kiéhezett, pénztelen vásárlókat. Ehhez pedig minden eszközt megragadnak. Frappáns szlogenek, jelmondatok, „hatalmas leárazások?”, roskadásig megrakott polcok, tömeges árucikkek, hitellehetőségek, ami szem-szájnak ingere, minden. Vajon tényleg így gondolják a reklám szakemberei? Otthoni magánéletükben ők is ezt élik meg, vagy egy skizofrén helyzetbe sodorja őket is a profitorientált világ? Valóban erre van szüksége a társadalomnak? Vagy az üzletpolitika nem ismer határokat, és a pénzvilág szintjére kell degradálni a legmeghittebb, szeretetet tükröző ünnepeinket? Valóban a fa alatt dől el a karácsony? Az ember az ajándék mennyiségének, minőségének és értékének összefüggésében ítéli meg egyedül, hogy mely irányba dől el a karácsony „sorsa” – gazdag volt-e vagy szegény? A kiélezett gazdasági harcban, ünnepeink körül legyeskedő haszonlesők miatt sok-sok kérdés merül fel ilyentájt.

Néhány évtizeddel ezelőtt járta be hazánkat az a híres szlogen: „Nincs karácsony Corvin nélkül!” (1973) – ma már közel 40 év távlatából tudjuk, hogy van… Csak idő kell ahhoz, hogy ezek az üres szavak az idő mérlegére kerülve bebizonyosodjanak, hogy mind csak reklámfogás, s nincs mögötte igazi tartalom. A profit megvolt, a szlogen elmúlt, a Corvin eltűnt a plázarengetegben, s a karácsonyt azóta is ünnepeljük. De hogyan? Ez ma, 2011-ben is a legfontosabb kérdés! Kedves ünneplő Olvasó! Mi számodra a legfontosabb ezen az ünnepen?

A kívánságlista elkészítése, a pillanatnyi örömöket adó ajándéktárgyak, sok apró csecse-becsék, a természetet védő műfenyő beszerzése, vagy fontosabbnak érzed az ünnep mélyebb átélését, a család meghittségét, az isteni szeretet megélését Krisztusban, a karácsony igazi lényegét. Amíg nem Krisztus születése, halála és feltámadása kerül ünnepeid középpontjába, addig

ezek az ünnepek üres jelmondatokba ágyazódó, pénztárcát nem kímélő programok lesznek a sok közül, s tényleg elhitetik veled azt a mondatot: „A fa alatt dől el a karácsony!”

Hány családban csak arra a néhány órára ássák el a csatabárdot, vagy talán még akkor sem. Hány családból hiányzik a szeretetteljes, családias légkör, a közös igeolvasás, imádság, az összekulcsolt kéz, a hálaadás, a TV nézéstől mentes szenteste, a beszélgetések, éneklések, a boldog pillanatok, a feledhetetlen élmények, a közös nevetés, és minden, amire igazán vágyik legbelül az ember. Üres, tartalom nélküli percek jellemzik ünnepeinket. Minden időnket a külsőség tökéletes kialakítása foglalja le, s amire igazán vágyik belül az ember arra már nincs idő!

Szeretett ünnepelni vágyó Olvasó! Ha az életedet őszintén megvizsgálod, akkor milyen következtetésekre jutsz? Neked milyen az ünneped? Hadd mondjam el azt az örömhírt: „A (kereszt)fa alatt dől el minden!” Egyedül a (kereszt)fa szemszögéből lehet megérteni igazán Jézus földre jövetelének értelmét, a karácsonyt. Aki a keresztnél már békességre lelt, s a Megváltóval találkozott, az tudja csak igazán ünnepelni a karácsonyt, mely a Megváltó születésének ünnepe. Mily nagy csoda, hogy ezen az ünnepen az Isten Krisztusban emberré lett! Ő körülötte kellene, hogy forogjon minden! Mi nem a karácsonyfát ünnepeljük, hanem a keresztfán értünk meghalt és feltámadt Krisztust, Akinek megjelenésével Isten üdvözítő kegyelme vált minden ember számára, neked is elérhetővé és megtapasztalhatóvá. Ő a legnagyobb ajándék! Tudunk-e ennek fényében ünnepelni?

*Zsarnai Krisztián*

## A KARÁCSONYI AJTÓ

Emlékszem, rég volt. A bezárt ajtót
hosszú estéken remegve lestem.
Vártam nyílását azon a sok-sok
felejthetetlen
szép, gyermekkori karácsonyesten.

Kipirult arccal, dobogó szívvel,
úgy vártam, mikor fordul a zárja,
mikor tárul fel, mikor ragyog fel
a titkok fája.
Ó, hogy csábított minden kis ága!

Rég volt … azóta évek repültek,
és messziről int már az öregség,
s azt veszem észre, felnőtt, vén gyerek,
– ez már nem emlék, –
a karácsonyi ajtót lesem még!

Ó, de már többet tudok azóta!
Gazdagabb titkok hívnak és várnak!
Ragyogóbb minden karácsonyfánál,
mit a szem nem láthat
országában a dicső Királynak!

Tudom, az ajtó egyszer kitárul.
S jöhetnek gondok vagy szenvedések,
ez ad most nékem derűt, nyugalmat,
hogy ott az élet
az ajtó mögött … s már küszöbén élek!

*H. M. R.*

## NÉHÁNY GONDOLAT ARRÓL, AMI MÖGÖTTÜNK ÉS ELŐTTÜNK ÁLL

A 225 éves jubileum alkalmából tartott gyülekezeti napunknak, ünnepi istentiszteletünknek, zenés áhítatunknak , valamint kiadványainknak jó visszhangja volt: helybeliek és távoliak közül sokan jelezték, hogy felemelő érzés volt együtt ünnepelni. Személy szerint engem is örömmel töltött el az a tény, hogy a nyíregyházi evangélikusok sajátjuknak érezték ezt az ünnepet, és tudtak áldozatot hozni érte. Nagyszerű érzés olyan gyülekezet lelkészének lenni, amelynek tagjai nemcsak bírálgatnak, nemcsak elvárásokat hangoztatnak, de maguk is tevékenyen részt vállalnak a feladatokból, vállalják azok anyagi terheit is, és nem utolsó sorban, imádságukban hordozzák a gyülekezet tagjait és munkásait. Ez úton köszönöm meg az egyházközség nevében testvéreimnek, lelkésztársaimnak, presbitereknek és gyülekezeti tagoknak, valamint iskoláink tanárainak és diákjainak a sok önkéntes munkát, önzetlen szolgálatot, áldozatkész segítséget és a sok adományt, amellyel hozzájárultak ahhoz, hogy szép és felemelő, tartalmas és építő legyen az ünnepünk. Isten áldja meg életüket és igyekezetüket, hogy a közös ügyekért, az egymásért való fáradozás továbbra is égjen és világítson bennük! Istennek adunk hálát, hogy ilyen buzgó és szolgálatkész tagjai vannak gyülekezetünknek.

Az újesztendő első negyedében ugyancsak közösséget szolgáló feladat áll gyülekezetünk előtt: a tisztségviselők megválasztása. Erre a fontos eseményre 6 évenként kerül sor a Magyarországi Evangélikus Egyházban. Remélem, hogy lesznek elkötelezett egyháztagok, akik vállalják a következő 6 évre a különböző tisztségekkel járó feladatokat, a gyülekezet arra jogosult tagjai pedig a közgyűléseken való tevékeny részvételükkel segítik majd a választások célszerű, keresztényekhez méltó kimenetelét.

A választások a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközségben a január 8-án tartandó körzeti közgyűlésekkel veszi kezdetét: körzetenként 3-3 jelölőbizottsági tagot kell választani. Az újonnan megválasztott jelölőbizottságok fogják a további tisztségekre (felügyelő, presbiter, képviselőtestületi tag stb.) a jelöléseket megszervezni és lebonyolítani. Isten legyen segítségünkre, hogy jól válasszunk!

**Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden kedves testvéremnek áldott karácsonyi ünnepeket és boldog újévet.**

*Dr. Kovács László Attila*
igazgató lelkész

### ÚJ ÉV

Újév lép ma elém. Az arcán fátyol.
Nem láthatom a fátyolától,
nevet-e, sír-e, csúf-e, szép-e,
virágot hoz, virágot tép-e.
Megindulok vele az Új után.
Nem ismerem, de biztosan tudom,
hogy a titokzatos fátyol mögött
Megváltó csak, aki elrejtőzött.
Újév, add ide, add a kezedet!
Egy ének tölt el, bárhogy is vezet:
„Ó, milyen szép vagy élet, életem!
Tükrödben Megváltóm arcát szemlélhetem!“

*Túrmezei Erzsébet*

# KÖVEKBE ÉPÍTETT HITVALLÁS
# 225 ÉVES A NYÍREGYHÁZI EVANGÉLIKUS NAGYTEMPLOM

A reformáció ünnepe előtti hétvégén tartották meg az ország második legnagyobb evangélikus temploma felszentelésének 225. emlékünnepét, melyre Nyíregyháza város és a környékbeli települések minden (időközben önállósult) gyülekezetének tagjai hivatalosak voltak s mindkét napon csaknem meg is töltötték az ősi hajlékot. Közösen emlékeztek és adtak hálát erős váruknak az Úristennek!

*„… hogy beszéljék el fiaiknak, hogy Istenbe vessék bizalmukat!”* (Zsolt 78,6-7)

2011. október 29-én gyülekezeti nap volt a Nagytemplomban. A nyitó áhítatot *Joób Olivér* végezte, a fenti ige alapján. A *Túróczy Zoltán Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda* diákjai színvonalas műsorukkal tettek hitet névadójuk szellemi öröksége mellett. *Demcsákné Balczó Ildikó* - néhai lelkészünk leánya -, előadásában feleleventette a Nagytemplom, és a gyülekezet hőskorának néhány eseményét.

A közelmúltig elválaszthatatlan volt a tirpák kegyességtől a *Tranoscius* énekeskönyv mindennapi használata, melyről *dr. Ferenczi Ilona*, lebilincselő előadást tartott. *Sallai Gábor* másodfelügyelő beszélt a jubileum alkalmából kiadásra került könyvről, mely a Nagytemplom történetét dolgozza fel.

Ebédszünetben, a Luther kollégium éttermében a gyülekezet minden résztvevőt vendégül látott egy tál finom gulyáslevesre.

A délutáni program is áhítattal kezdődött, amelyen *Balicza Iván* szólaltatta meg az oltárkép feletti kettős címerpajzsban ócseh nyelven írott igét. Majd meghallgattuk az *Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium* nívós műsorát és új diákjainak ünnepélyes fogadalomtételét.

*Dr. Fabiny Tibor*, rendkívül értékes és színes előadásában a reformációt újszerű megvilágításban tárta a hallgatóság elé. Ezután *Bereznai Zsuzsa* – néhai Joób Olivér unokája –, lübecki szoprán énekművész két gyönyörű áriával örvendeztette meg a jelenlévőket. *Pregitzer Fruzsina*, Jászai Mari-díjas színművész versösszeállításának első száma *Pecznyík Pál*, 92. éves laikus versmisszionárius alkalmi költeménye volt: *Második otthonunk!* címmel.

Az ünnepi eseménysorozat evangélikus általános iskolánk dísztermében folytatódott a *Luther Márton Kollégium* színvonalas zenés műsorával. Utána *dr. Kovács László Attila* igazgatólelkész sorra megszólaltatta a jelenlévő nyíregyházi evangélikus lelkészeket és gyülekezeti elöljárókat, akik egy-két perces üzenetben fogalmazták meg gondolataikat az ünnep kapcsán.

Záró áhítatában, *Sándor Frigyes*, Jézus könnyű terhéről szólt Mt 11,28-30 igeversek alapján. A nap eseményéhez tartozott az is, hogy az orgona mögötti térben megnyílt *Garai Péternek*, – a templomról készült 36 fotóból álló kiállítása.

Az október 30-ai, vasárnapi istentiszteletet a TV élőben közvetítette Megszólalt az ünnep evangéliuma szlovákul is, *Adámi László* lelkész által. Igehirdetését *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke a jól ismert 46. zsoltár 1-8. versei alapján tartotta, a templomkapun s az orgonakarzaton is olvasható evangélikus köszöntés címével: **Erős várunk az Úristen!** *Luther* éneke 1529-ben jelent meg, s 1540-től magyarul is ismertté vált.

Püspökünk, a jelen lévő lelkészek közreműködésével a templom déli oldalán, elültetett egy emlékfát.

Vasárnap délután, az ünnepi zenés áhítat keretében a hirdetett és az énekelt ige, egyaránt Jézust dicsőítette. Igehirdetésében *dr. Fekete Károly*, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora, Róm 8,14-17 alapján arról szólt, hogy Isten gyermekei vagyunk.

S végül felcsendült a szerző – *dr. Kovács László Attila* – vezényletével, a gyülekezet énekkara, a Harmónia kórus, valamint a Szabolcsi Szimfonikus Zenekar közreműködésével és *Fenyvesi Zsolt* énekművész szólójával a hat tételből álló *Kő-kantáta* című zenemű.

*Garai András*

## LELKÉSZIKTATÁS NAGYCSERKESZEN

Hálát adok az Úrnak, hogy november 5-én részt vehettem egy bensőséges, áldott alkalmon Nagycserkeszen, ahol az ünnepi istentiszteleten *Sztankó Gyöngyi* egyházmegyénk esperese beiktatta az egyházközség megválasztott parókus lelkészét. Itt – a környező bokortanyákban –, lakik a tirpákság nagy része.

Olyan meghitt volt az egész esemény, mintha egy nagy család gyűlt volna egybe megköszönni és megünnepelni azt, hogy Isten megajándékozta a közösséget lelkipásztorral, – *Torzsa Tamás* személyében. A beiktatott lelkész már három éve építi ezt a közösséget sokak megelégedésére. Kölcsönös tisztelet és szeretet alakult ki a gyülekezet, valamint az őket gondozó lelkész között.

A közgyűlésen sokan köszöntötték az új parókust. Még Gyónról, Tamás szülőfalujából is eljött egy kis küldöttség, hogy osztozzanak az örömben, és Isten áldását kérjék a fiatal lelkipásztor és családja életére.

Az istentiszteletet követően a gyülekezet mindenkit meghívott az agapéra a templom alagsorába, ahol terített asztalokkal várták az ünneplőket. Mindezt a nagycserkeszi hívek készítették, sok fáradsággal, de nagy-nagy szeretettel, amit ez úton is hálásan köszönünk.

Én lélekben gazdagon, örömmel tértem haza, mert jó volt együtt dicsérni Istent a gyönyörű kis templomban.

Kívánom, hogy a beiktatott lelkész is sokáig hirdesse itt az életet újító, gyógyító, vigasztaló Evangéliumot!

A Nyíregyházi Luther Rózsa Nyugdíjas Egyesület nevében:

*Henzsel Ilona*
presbiter

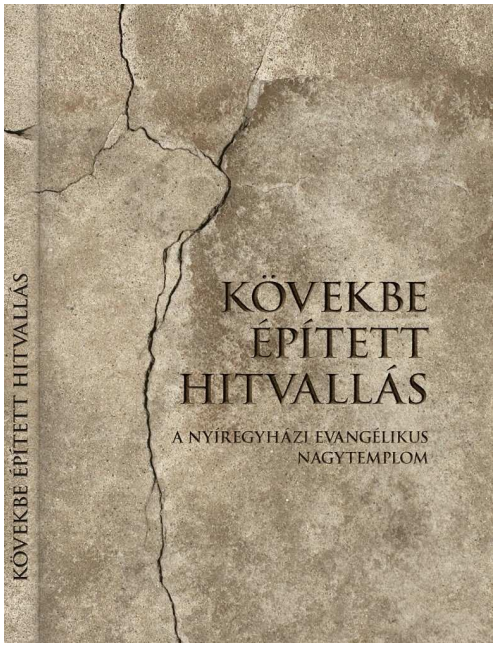


Örömmel tudatom az evangélikus gyülekezet tagjaival, valamint városunk történelme, múltja és értékei iránt érdeklődő minden kedves olvasóval, hogy a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség kiadásában megjelent a **„Kövekbe Épített Hitvallás”** című kötet.

Régi adósságából törleszt egy keveset a városalapító Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség ezzel a képekkel és dokumentumokkal gazdagon illusztrált, szlovák, angol és német nyelvű fejezeti összefoglalókat is tartalmazó reprezentatív kivitelű könyvvel.

*Áldott karácsonyi ünnepeket kívánva s*zeretettel ajánlom a könyvet hívőknek és nem hívőknek, fiataloknak és időseknek egyaránt.

*Sallai Gábor másodfelügyelő*

*(Szerkesztő megjegyzése: A kiadvány a Lelkészi Hivatalban kapható. Ára 3500.-Ft)*

# ÚJJÁSZÜLETÉS A 256-OS KILOMÉTERKŐNÉL

*Endreffy Attila* a piliscsabai Önálló Élet Központ vezetője. Derűs, kiegyensúlyozott, kedélye kisugárzik környezetére. Boldog, családos ember.

Nyíregyházán születtem 1949-ben, többgenerációs evangélikus lelkészcsaládban. Testvéreimmel gyermek-istentiszteletre jártunk, melyeket Gáncsné Klári néni tartott. Csodálatos magvetés volt. Igehirdetések és tanítások közepette teltek gyermek- és ifjúkorom évei. Mindezek ellenére felnőttként erőteljesen éreztem, hogy „valahol valami hiányzik".

Óriási vonzást jelentett számomra – ekkor még jóval a rendszerváltás előtt vagyunk – a „nagy lehetőségek országa". Pedig biztos megélhetésem volt, nagyon jól kerestem. A hitéletem azonban, az Istennel való kapcsolatom romokban hevert az egyházi, szülői, háttér ellenére is.

Az elvágyódás annyira megérlelődött bennem, hogy 34 évesen úgy éreztem, én ebben az országban nem tudok élni és minél előbb Amerikába megyek.

Ekkor azonban történt valami. Debrecenből hoztam haza a teljesen felújított autómat. 1984. október 4-e volt, hat óra, esti szürkületi vakság, nagyon rossz látási viszonyokkal. A 256-os kilométerkőnél jöttem nyolcvan kilométeres sebességgel, szemben pedig egy Wartburg, szintén nyolcvannal. Egyszer csak behajtott elém egy lovas kocsi kivilágítatlanul, amelyet egy fiatal lány hajtott. Éppen csak kikerültem, de úgy, hogy már csattant is a kocsim a stráfkocsi sarkán, és a következő pillanatban ütköztem a szembejövő Wartburggal. Frontális ütközés a 256-os kilométerkőnél.

Ez túlélhetetlen, és én sem éltem túl… És velem együtt még négyen nem, én voltam az ötödik. Az árokparton szedtek össze úgy, hogy minden porcikám el volt törve. Csak a jobb lábam huszonnyolc törést szenvedett.

Kihívta valaki a mentőket. Kiérkeztek, majd rám tették a bokacédulát: *„A halott neve Endreffy Attila, a halál időpontja: 1984. október 4. 18 óra."* Ezt az un. bokacédulát később megkaptam a nyíregyházi traumatológián, és a mai napig a Bibliámban könyvjelzőként őrzöm.

Száz napot feküdtem mozdulatlanul, a teljes kiszolgáltatottság állapotában. Miközben azt tapasztaltam meg, hogy soha életemben ilyen tökéletes szabadságot nem éltem meg, mint akkor. Mindeközben éles, metsző fizikai fájdalmat éreztem az arcomban, kezemben, lábamban, bordáimban, medencecsontomban.

Nagyon sok döntő elhatározásra jutottam a mozdulatlanságban, végiggondoltam az egész életemet. Megtanultam az énekeskönyv jól ismert énekeit „befelé", hangtalanul énekelni minden versszakkal. Ilyen közelségbe soha nem kerültem az Istenhez. Kegyelmi ajándéknak tekintem ezt a halálos karambolt. A kórházi ágyon kifeszítve nem volt semmim, csak az Isten közelsége.

Nekem két születésnapom van: április 1. és október 4. A fontossági sorrend nagyon megváltozott az életemben. Az Istennel való közvetlen kapcsolat és az Isten közelében élő emberek társasága lett számomra a meghatározó. A legszembetűnőbb változás a bátyámmal való kapcsolatom rendezése volt. Hat testvérem közül egyedül vele volt gyakran ütközésem. A probléma megoldása kézenfekvőnek tűnt a visszatérésem után. Tudtam, hogy nekem kell kezdeményezni, közeledni hozzá. Kapcsolatunk teljesen rendeződött.

Száz nap után kezdődött az egyéves rehabilitáció. Majd egy év múlva megnősültem, három gyermekünk született, ma már egyetemre járnak.

A karambol után az értékrendem is megváltozott, el sem tudnám képzelni az életemet Amerikában. Ajándék, hogy itthon maradhattam.

*Endreffy Attila*

*(Az Evangélikus Életben 2011. szeptember 25-én megjelent interjú nyomán)*

# TALÁLKOZÁS FELVIDÉKI EVANGÉLIKUSOKKAL

1. rész

Négy évvel ezelőtt, egyházközségünk meghívására, mintegy 160 – elsősorban Léva környékén élő –, evangélikus testvérünk látogatott városunkba. Többen közülük még 1947-ben települtek ki a mai Szlovákiába. Nyíregyházi látogatásuk során találkoztak rokonaikkal, és a Nagytemplomban részt vettek egy istentiszteleten is.

Megtapasztalva a szeretetteljes fogadtatást, már akkor viszontlátogatásra hívták meg vendéglátóikat. Erre az utazásra – amit *Sztankó Gyöngyi* esperesünk szervezett –, ősszel került sor.

Szeptember 23-án gyönyörű napra ébredtünk. A kirándulók a Nagytemplomnál gyülekeztek. Innen autóbusszal indultunk Szlovákiába, de először imádságban Isten áldását kértük utazásunkra. Gyorsan telt az idő, út közben énekeltünk, beszélgettünk, vagy hallgattuk idegenvezetőnk érdekes tájékoztatását a látnivalókról.

A határon túl, először a garamszegi evangélikus fatemplomot tekintettük meg, melynek alapjait 1725. október 23-án rakták le, és 1726 őszére el is készült. Az ellenreformáció idején Garamszeg artikuláris (az uralkodó által engedélyezett) evangélikus istentiszteleti hely volt. A jelenleg is álló fatemplom 2008-ban került a Világörökségek listájára.

A Habsburg hivatalnokok mindent megtettek annak érdekében, hogy nehezítsék protestáns templomok megépítését, ezért annak idején egy vizes, mocsaras terület közepébe adták ki az építési engedélyt, arra gondolva, hogy az épület majd úgyis hamarosan tönkremegy.

De az Úr megtartó ereje, és a hívek gondos munkája győzedelmeskedett az emberi rosszindulaton, hiszen a templom ma is áll Isten dicsőségére és a hívek örömére – mondta *Jakus Anna* ottani lelkész.

A templom kívülről sem szokványos, de belül olyan mint egy ékszerdoboz. Az oltáron hat egyedi kép látható, amelyeket 1771-ben festett *Samuel Kialovič.* A művészi képeket az ünnepnek megfelelően cserélik az óriási oltárképkeretben. Az eredeti aranyozott csillár *Hugyecz Márton* egykori nagyréti bíró ajándéka.

A templomban 1100 ülőhely található, 5 bejárata, és 30 ablaka van. A zsindelytetőn 3 kereszt és egy kakas áll, amely a keresztyén ébredés jelképe. Az udvaron három hársfa magasodik, melyeket még a templom szentelésekor ültettek.

A templom közelében emelkedik az építészetileg hasonló harangláb, amely a templommal egyidőben, 1726-ban épült.

*H.I.*

*(Az úti beszámolót a Hírmondó következő számában folytatjuk)*

## A NYÍREGYHÁZI EVANGÉLIKUS GYÜLEKEZET FINN KAPCSOLATAINAK MÚLTJÁRÓL

A múlt az 1900-as évek elejére nyúlik vissza. Az első világháború előtti években Nyíregyházára látogatott *Juhani Aho* regényíró (1861. Lapinlahti -1921. Helsinki), a „finn Jókai Mór", aki a Kossuth Lajos Gimnáziumban tanító, és olasz származású tanárt, dr. Popini Albertet látogatta meg.

Popini magyarra fordította Aho egyik regényét, „Tiszteletesné asszony" címmel. Ez a fordítás annak idején három kiadást ért meg. Ezen kívül könyvet is írt a 19. századi Finnországról.

1907. tavaszán Magyarországon járt *Niilo Vainio* finn lelkész, aki több Jókai, Mikszáth, Gárdonyi regényt fordított le finn nyelvre. Utazásai során Nyíregyházára látogatott, *Geduly Henrik* püspök volt a vendéglátója. Naplójában bőségesen emlékezik meg erről a találkozásról. Egy-két részlet a naplóból:

*„A vele töltött időt és komoly társalgást az életemben osztályrészül jutott legkiválóbb szellemi élvezetek sorába emelem… Nemzeti érzésű egyéniség, aki a nemzete és egyháza erényeiről éppoly lángoló lelkesedéssel és meggyőzően beszélt, mint ahogy nem hallgatta el népe és gyülekezete fogyatékosságait sem. Kritikai szemmel tekint minden magyarországi életjelenséget, de kritikája józan, egészséges, igazságos, túlzásoktól óvakodó."*

1936. nyarán volt Budapesten a „Finn-észt-magyar" lelkész-konferencia. Ezen konferencia tagjainak egy része meglátogatta nyíregyházi gyülekezetünket. Templomainkban prédikáltak, sok gyülekezeti tagot otthonaikban látogattak meg a tanyán és a városban. Igen mély benyomásokkal távoztak a gyülekezetünkből. Híveink számára maradandó élmény volt ez a látogatás.

Endreffy Zoltán (1915-2005) evangélikus lelkész írásaiból

## NAGYCSALÁDOS HÉTVÉGE BODROGKERESZTÚRON

November 18-án Manda-és Bálintbokorból, valamint Nyíregyházáról 6 családból 33-an Bodrogkeresztúrra utaztunk, hogy három napot a Betlehem Pihenőházban töltsünk. Többen csak itt ismertük meg egymást, ezért néhány óra az ismerkedéssel telt.

Nagycsaládosok lévén, közülünk eddig keveseknek adatott meg a pihenéssel összekapcsolt tartalmas és hasznos kikapcsolódás.

Pénteken és szombaton délelőtt előadásokat hallgattunk, délután pedig kis csoportokban az önismeretről és a gyermeknevelésről beszélgettünk. Igen hasznos és érdekes volt ez a program. Pihenésként társasjátékoztunk, a kézműves foglalkozásokon pedig értékes és szép dolgokat készítettünk.

Az esti áhítatokon a boldogság és a boldogulás helyes értelmezéséről hallhattunk. A keresztyén, Istenben bízó ember tudja, hogy az igazi boldogságot nem az un. boldogulás, azaz az anyagi gyarapodás, a siker, netán a hírnév nyújtja, hanem az a békesség, amit csak „felülről” kaphatunk meg.

A vasárnap délelőtti beszélgetésekből kiderült, hogy mindnyájan vágyunk a boldogságra, kicsik és nagyok egyaránt. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha szívűnket megnyitjuk Isten előtt, és hagyjuk, hogy Ő formáljon minket. S ha ez megtörténik, akkor gyermekeinket is hitben és szeretetben tudjuk felnevelni.

Szívesen maradtunk volna még, de ez a három nap is igazi ajándék volt. Úgy érzem, Isten – Jézus által – közöttünk volt és munkálkodott bennünk. Köszönet ezért a felejthetetlen hétvégéért. Külön is köszönjük vendéglátóinknak a kitűnő ellátást.

*Dankó József*

A családi üdülés a Nemzeti Családi – és Szociálpolitikai Intézet támogatásával valósult meg (NCSSZI-CSNY-11).

# GYERMEKOLDAL

## *Emberré kellett lennie*

*„Miután régen sokszor és sokféleképpen szólt Isten az atyákhoz a próféták által, ezekben **a végső időkben a Fiú által szólt hozzánk**…”*
(Zsid 1,1-2a)

Erről az igéről eszembe jut egy történet, amit gyerekkoromban olvastam először Paul White: A buyufa alatt c. könyvében:

Daudi, a dzsungelkórház orvosa földimogyorót ültetett, Csibva a kutyája is vele tartott. Az orvos kapával művelte a földet, a kis kutyus pedig a mellső lábaival. Az ültetés napján sem volt ez másképpen, Csibva ott ügyeskedett Daudi lábnyomában, és amit az orvos elültetett azt a kutyus kikaparta. Amikor a doktor észrevette kis négylábú barátjának buzgóságát rákiáltott, de az nem értette, és boldogan ugrándozott rá. Másnap megismétlődött; amit Daudi elültetett, azt Csibva kikaparta. Ekkor a doktor fülön ragadta a kis kutyát és ráütött. Majd ezt mondta neki: „Csibva, ha kikaparod a magot, nem lesz mit ennünk.” A kis jószág farkát behúzva szomorkodott. Harmadnap arra gondolt a dzsungel doktor – mivel sajnálta szegény Csibvát -, inkább megjutalmazza, ha szót fogad. De ez sem jött be! Daudi elszomorodott és egy fa alatt gondolkodott azon, hogy ő mindent elkövetett azért, hogy Csibva megértse: tönkre teszi a munkáját és a megélhetésüket. Mindegy volt, hogy szigorúan vagy barátságosan bánt vele, a kutya nem ért ember nyelven. Daudi valóban csak akkor tudta volna magát megértetni kis kutyájával, ha kutyává lesz és kutya nyelven magyarázza el neki a dolgokat.

**Kedves Barátom!** A mennyei Atya is *ezért küldte el a földre az Úr Jézust, hogy személyes kapcsolatod lehessen Istennel.* Jézus megszületett – ezt ünnepeljük karácsonykor -, mint Te meg én; növekedett, éhes volt és fáradt, sőt még azt is feljegyezték róla, hogy sírt. De Ő sohasem követett el bűnt! Köztünk élt, hogy megérthesd Istent! Ha Istenre gondolsz, akkor értheted meg Őt, ha az Úr Jézusra gondolsz.

De az Úr Jézus nemcsak azért jött, hogy jobban megértsd Istent, hanem azért is, hogy kiváltson téged a Sátán rabságából. Szégyenletes halált halt egy durva keresztfán, hogy neked és nekem belépésünk lehessen Isten országába, a mennybe. Isten szeretetének nagyságát is végső soron az Úr Jézusban nyilvánította ki az ember felé, feléd is! *„**Mert úgy szerette Isten a világot**, hogy **egyszülött Fiát adta**, hogy **aki hisz őbenne el ne vesszen**, hanem örök élete legyen.”* (Jn 3,16)

**Isten Fia érted lett emberré!**

ÁLDOTT KARÁCSONYI ÜNNEPET!

**ÁLLANDÓ ALKALMAINK:** ***Gyermek bibliakör*** (3-14 év): Minden **vasárnap 10** órától a Lelkészi Hivatalban.

*Az oldalt írta és szerkesztette: Hajagos-Tóth Katalin*

## ANYAKÖNYVI HÍREK

**Keresztelések: „Bizony az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom..”**

Nakatama Áron, Vadasi Norbert, Gyureskó Roland, Kóka Zsuzsanna Blanka, Ádám Dominik Krisztián, Szarka Péter Rudolf, Korotki Ketrin Mónika, Nyüsti Fanni, Szabó Hanna Barbara, Dankó Alíz Dalma, Vécsei Eszter, Pristyák Panna, Gulyás Abigél Szonja, Ozsváth Bálint, Oravecz Máté Gábor, Bálint Antónia, Szalomie Bence László, Tamás Tamara, Oroszvári Zselyke Luca, Szabó Máté Gábor, Pásztor Zsombor, Jónás Bence, Benke Péter Márk, Boncsér Álmos, Ádám Boldizsár, Hegedüs Kristóf, Csernyik Sára, Droppa Péter Pál, Cziotka Péter, Novák Bálint.

**Felnőtt keresztelés, konfirmáció:** Kindrusz Emese, Bangáné Kigyós Valéria.

**Házasságkötések: „Amit Isten egybeszerkesztett ember el ne válassza...**”

Német Péter és Boros Csilla, Bence Domonkos és Horváth Noémi, Holló István és Dankócsik Krisztina, Nagy Tibor és Hetei Andrea, Kresztyankó László és Török Renáta, Varga Csaba és Hibján Hajnalka, Szalomie László József és Pivarnyik Timea Ildikó, Márián Attila és Figeczky Emese Marianna, Magera Tibor és Bor Brigitta, Mester Gábor és Balogh Eszter, Dulinszki Zoltán és Kolozsi Beáta, Kerékgyártó István és Sarka Ágnes, Magyar István János és Pristyák Andrea.

**40 éves házassági évfordulójukon kérték Isten áldását:** Márföldi István és Szabó Zsuzsanna.

**50 éves házassági évfordulójukon kérték Isten áldását:** Holecskó Mihály és Bánszki Zsuzsánna.

**Halálozások: „Boldogok a halottak akik az Úrban halnak meg…”**

Sajben József (67), Kelemen József (76), Tamás László (57), Riskó György (50), Veres András (59), Siska Mihályné Gyugos Erzsébet (92), Palicz Mihály (78), Szuhánszki Mihály (81), Belus Józsefné Jenei Erzsébet (84), Nádasi Mihály (85), Dévényi János (87), Polgári Jánosné Kegyer Julianna (81), Kékesi Jánosné Olasz Julianna (83), Barta András István (67), Szegedi Zoltánné Szilágyi Ilona (79), Várady Károlyné Friderikusz Ilona (86), Kovács Ottóné Hrivnyák Katalin (54), Újteleki Andrásné Kocsis Mária (87), Maczkó László János (60), Szenderák Istvánné Gyugos Mária (61), Szabó Sándor (86), Dínó József (68), Balogh László (84), Barzó Pál (60), Petrikovits Istvánné Gyurcsán Ilona (74), Kaposi István (89), Garai János (56), Tomasószki Mihály (83), Germán Mihályné Reha Julianna (85), Szálkai Lászlóné Katona Mária (90), Belus András István (49), Miskovics Béla (81), Juscsák Andrásné Német Mária (79), Gyebrószki Andrásné Siska Ilona (82), Bencsik János (74), Hornyák Györgyné Smidt Ilona (67), Tomasovszki András (80), Simcsik Józsefné Sajben Ilona (75), Tomosi Lajosné Gombos Mária (85), Repka András (73), Garai Pál (87), Siska Józsefné Zajácz Ilona (66), Gyebrószky Béla (79), Subert Pál Istvánné Lippa Ilona (81), Csákányi Józsefné Karakó Julianna (71), Koczka János (79).

Közreadta: Horváth Csabáné

## HÍREK A LUTHER MÁRTON KOLLÉGIUMBÓL

Bár az ünnepi megemlékezés óta eltelt közel három hónap, múltunkról beszélni sohasem késő.

Október 6-a egy dátum, mely nem piros betűs ünnep a naptárban. Egy dátum, melynek hallatán Aradra gondolunk. A sok kiontott életre. Számos megemlékezésen hallhatjuk a vértanúk utolsó búcsúleveleit.

Ebben az évben a Luther kollégisták lelkes, de fájdalmas átéléssel előadott dalai töltötték be a Nagytemplomot. Az énekkar olyan diákokból áll, akiknek a zene támasz ebben a kiismerhetetlen, rohanó világban. Az ünneplők csendben, meghatódva hallgatták társaim zenei műsorát, melyet igazgatónk, *Martinovszky István* tanított be. A zenekart *Vannai László* vezette, az énekkart pedig *Eszenyi Gábor*.

*Mozga Tímea*
tanuló

**Tízéves a Luther Márton Kollégium Iskola utcai épülete**

A december 4-i ünnepségen a kollégium diákjaiból alakult ének- és zenekar színvonalas műsort adott.

10 éve, 2001. novemberében érkezett gyülekezetünkbe az Adámi család. Valamennyiük életére és gyülekezeti szolgálatára továbbra is az ÚRisten gazdag áldását kívánjuk, Olvasóink nevében is!

## BACH ÉS LISZT MŰVEK ORGONÁNKON

Nem sokkal templomunk felszentelésének 225. jubileumi ünnepségei előtt jelent meg egy mívesen elkészített CD lemez, melynek címe *Bach és Liszt orgonaművek a nyíregyházi evangélikus Nagytemplom orgonáján* lelkész – orgonaművészünk *Kovács László Attila* előadásában.

Mivel a jubileumi ünnepségek alatt a figyelem elsősorban a templom szentelésére, a tirpák ősök *„Kövekbe épített hitvallására”* irányult és a gyülekezet azóta eltelt egyéb történetére vonatkozott, erre a kitűnő lemezre kevesebb figyelem jutott. Ezért felhívjuk a figyelmet erre az értékes, tartalmas CD-re.

*Johann Sebastian Bach* (1685-1750) minden idők legnagyobb muzsikusa volt. Élete nagyobb részét egyházi szolgálatban töltötte. Orgonaműveit, passióit, kantátáinak jelentős részét istentiszteleti zenének szánta. A lemez első darabja Luther népszerű énekének az ***Erős várunk*** feldolgozása: *Ein feste Burg ist unser Gott* korálfantázia. Tudjuk, hogy a reformátor ezen dala az evangélikusoknak szinte himnuszává vált az idők folyamán.

Az előadott Bach művek felsorolásában itt elsősorban azokra utalunk, amelyeket a templombajárók ismernek. Ilyen pl.: *Nun danket alle Gott (Jer dicsérjük Istent)* című korálelőjáték. A Bach sorozat utolsó darabja Prelúdium és fúga Bach legszebb orgonaművei közé tartozik. Ezt korábban hallhattuk már egyik orgonazenés áhítatunkon.

A CD-n barokk evangélikus zeneszerző Bachot, a 126 évvel később a nyugat-magyarországi 1811-ben Doborjánban született római katolikus Liszt Ferenc művei követik. Liszt a romantikus zene legismertebb önálló mesterei közé tartozik. Egész Európát elbűvölte zongorajátékával. Magyarnak vallotta magát. Orgonára írt művei alkalmasak a nagy romantikus orgonák hangszíngazdagságának bemutatására. Megihlette Bach művészete is, és e téren legismertebb műve a B-A-C-H témára írt *Prelúdium és fúga.* Ebben már olyan hanghatások is érvényesülnek, hogy szinte remegnek tőle a falak.

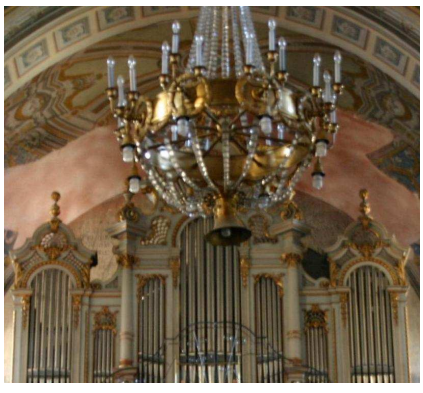

A lemez befejező műve Liszt *„Változatok Bach Weinen, Klageon, Sorgen, Zagen sind des Christen Thränenbrod”*. A címben lévő szavak sírást, panaszt, gondot, csüggedést jelentenek. Ezt a művét Liszt állítólag akkor komponálta amikor egyik gyermeke meghalt és ebben elsiratta, majd hatalmas panaszával szinte megvádolta Istent, kifejezte a kétségbeesett ember fájdalmát, szenvedését, panaszát, de végül a művet egy evangélikus korál dallamával: *„Mit Isten tesz, mind jó nekem…”* keresztényi megnyugvással fejezi be.

Melegen ajánljuk dr. Kovács László Attila testvérünk CD lemezét mindazoknak, akiknek van igénye arra, hogy otthon is felidézzék templomunk három manuálos orgonájának hangját.

Ajándéknak is értékes. Kapható a Lelkészi Hivatalban.

*Loós Tibor*

November 25-26-27-én a kálmánházi templomban *Endreffy Géza* budaörsi lelkipásztor evangelizációs sorozatot tartott. Az igehirdetés alapigéje Márk evangéliumából a *Gazdag Ifjú* története volt.

## HÍREK

**A vasárnaponként reggel 8 órakor kezdődő istentiszteletet vízkereszt ünnepét követően virágvasárnapig nem a Nagytemplomban, hanem a gyülekezeti teremben a Luther tér 14. sz. alatt tartjuk.**

**Gyülekezeti alkalmak, ahová szeretettel hívunk és várunk mindenkit!**

Karácsony ünnepének alkalmai a Nagytemplomban:

**December 24-én** $17^{\underline{00}}$ órakor karácsonyesti istentisztelet
**December 25-én**, karácsony 1. napján:

$7^{\underline{00}}$ – úrvacsorai istentisztelet
$8^{\underline{00}}$ – ünnepi istentisztelet úrvacsoraosztással
$10^{\underline{00}}$ – ünnepi istentisztelet, azt követően pedig úrvacsorai istentisztelet
$17^{\underline{00}}$ – karácsonyi zenés áhítat a gyülekezet énekkarának szolgálatával

**December 26-án,** karácsony 2. napján: 8 és 10 órától tartunk istentiszteletet úrvacsoraosztással, 17 órától pedig a gyülekezeti teremben tartunk esti istentiszteletet.
**December 31-én,** óév napján:
$17^{\underline{00}}$ – istentisztelet
$23^{\underline{45}}$ – éjféli áhítat

**Január 1-jén,** újév napján: 8 és 10 órától tartunk istentiszteletet úrvacsoraosztással

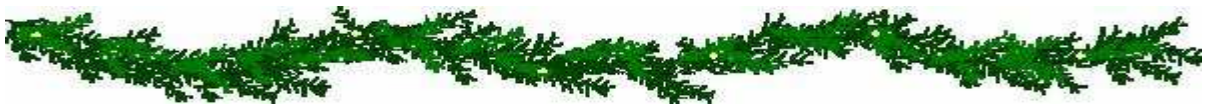

**Január 1-8.** között ALIANS-imahétre kerül sor. Kezdő alkalom: január 1-jén 17 órától a Bessenyei téri metodista imaházban

**Január 6.** VÍZKERESZT ünnepe. Istentisztelet a Nagytemplomban 8 és 10 órakor.

**Január 8-án** Körzeti közgyűlést tartunk mind a négy körzetben: a jelölő bizottsági tagok megválasztása céljából.

**Január 9-13.** Évkezdő evangelizációs sorozat a gyülekezeti teremben (Luther tér 14), minden este 17 órától.
**Január 11-én** 18 órától Képviselő-testületi ülés – jelölőbizottság véglegesítése.

**Január 14.** Gyülekezeti munkatárs továbbképző a Luther Márton Kollégium dísztermében

**Január 15-22.** Ökumenikus imahét. Kezdő alkalom jan. 15-én, vasárnap este 18 órától a Nagytemplomban. Igét hirdet: *D. Szebik Imre* nyugalmazott püspök, a Magyarországi Ökumenikus Tanács elnöke.

Megjelent a *Mélyen meghajlok...* című CD, mely a Lelkészi Hivatalban és Zsarnai Krisztiánnál kapható. Ajánljuk a Testvérek figyelmébe, kedves, lelki ajándék.

**A Magyarországi Evangélikus Egyház technikai száma: 0035**

**A másik 1 % a következő alapítványainkra adható:**

A **„Nyíregyházi Evangélikus Nagytemplomért”** alapítvány, mely templomunk felújítását szolgálja.
**Adószám: 18801703 -1 -15**

**„Segítség Háza a tirpák utódokért”** alapítvány
**Adószám: 18151053-1-15**

Az Evangélikus Általános Iskola alapítványa: „**Szülők a gyermekeinkért”**
**Adószám: 18790256 -1 -15**

**A „Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumért”**
**Adószám: 18796104 -1 -15**

**„A Luther Márton Kollégium Tanulóiért”** alapítvány
**Adószám: 18803640 - 1-15**

---

**Köszönetet mondunk a Hírmondóra szánt adományokért!**
**A gyülekezeti újság önkéntes munkával készül, de a nyomdai költség így is jelentősen megterheli az egyházközség kiadását, ezért a kiadvány megjelenésének támogatására adományt köszönettel fogad az egyházközség.**

---

Köszönettel vesszük észrevételeiket, javaslataikat, közlésre szánt írásaikat, amelyeket vagy a Lelkészi Hivatalba, vagy az alább feltüntetett e-mail címre legyenek szívesek eljuttatni.

A Hírmondó legközelebbi számának tervezett megjelenési időpontja: 2012. február
**Lapzárta: 2012. február 5.**

A Nyíregyházi Evangélikus Lelkészi Hivatal címe: Luther tér 14. Tel: **508-770** Fax: **508-777**
Hivatalos órák: munkanapokon 9-17 óráig.

**Figyelmébe ajánljuk gyülekezetünk honlapját: http://nyiregyhaza.lutheran.hu**

Szerkesztőbizottság:
Demcsákné Balczó Ildikó, dr. Loós Tibor,
Pelles Ferencné, Závodny Éva.
Felelős szerkesztők: Dr. Kovács László Attila, Veczán Zoltán
**E-mail: nyiregyhazi.hirmondo@lutheran.hu**
Kiadja a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség,
belső használatra, ingyenes terjesztésben.
Megjelenik kéthavonként.
Készült: Jedlik Kiadó nyomdájában 1600 példányban.